

Porijeklo melodije narodne pjesme “Kad ja pođoh na Bembašu”

Autor teksta i izbor slika: Aron Albahari

PORIJEKLO MELODIJE NARODNE PJESME

„KAD JA POĐOH NA BEMBAŠU“

Jedan od sinonima za grad Sarajevo je svakako i stara sevdah pjesma „Kad ja pođoh na Bembašu“. Sevdah ili narodna, ova pjesma je najprepoznatljiviji muzički simbol grada, po kome Sarajlije sami sebe sa ponosom identifikuju, ali i po kome ih i drugi prepoznaju. Riječi pjesme su nam poznate...onakve kakve priliče jednoj ljubavnoj pjesmi, istina o neostvarenoj ljubavi, iz jednog prohujalog vremena, ali sa porukom uvijek aktuelnom.

Ko je pisao riječi ove pjesme!? Ne zna se! Kao što se ne zna i većini narodnih - sevdah pjesama. Ko je osmislio melodiju – muziku!? ... Ni to se ne zna!

Međutim, mi sarajevski, bosanski, sefardski Jevreji imamo jedan od mogućih odgovora ! A imamo i ishodište za tu mogućnost, jer nam naše prisustvo u gradu, još od 1565.godine (o čemu je sačuvan pisani dokument iz protokola-zapisnika sarajevskog suda - sidžila) daje argument za mogući taj i takav odgovor.

A to je, otprilike, i vrijeme kada nastaje pjesma „Kad ja pođoh na Bembašu“.

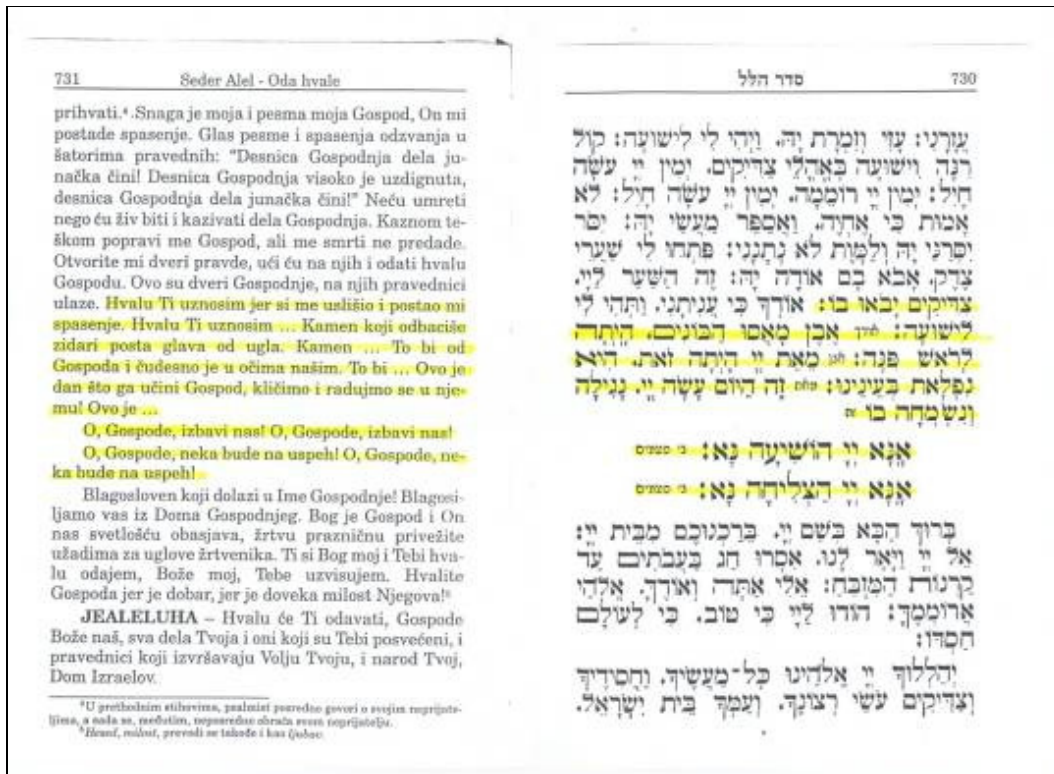

Ako vas put navede u bilo koju sinagogu u vrijeme tri hodočasna jevrejska praznika Šavuot, Sukot i Pesah, prepoznate i vjerovatno iznenaditi se, da u dijelu molitve koja se čita i pjeva za te praznike, prepoznajete toliko karakterističnu i poznatu vam melodiju pjesme „Kad ja pođoh na Bembašu“.

Roš Hodeš je polupraznik praznika Pesah i posljednja dva dana tog praznika. Dio molitve koji se čita i pjeva na hebrejskom jeziku, a koji sačinjava pomenuti tekst, zove se „Seder Alel“ (Oda Hvale) koja počinje hebrejskim riječima „Odeha ki anitani...“.

I pjeva se potpuno u melodiji koja je i melodija „Kad ja pođoh na Bembašu“! (slika 1.)

Slika 1. Dio teksta molitve **Seder Alef** (Oda Hvale) na hebrejskom i u prevodu na naš jezik

I to nije sve! Ova melodija se pojavljuje i u dijelu molitve kod još dva jevrejska praznika; Purima i Hanuke.

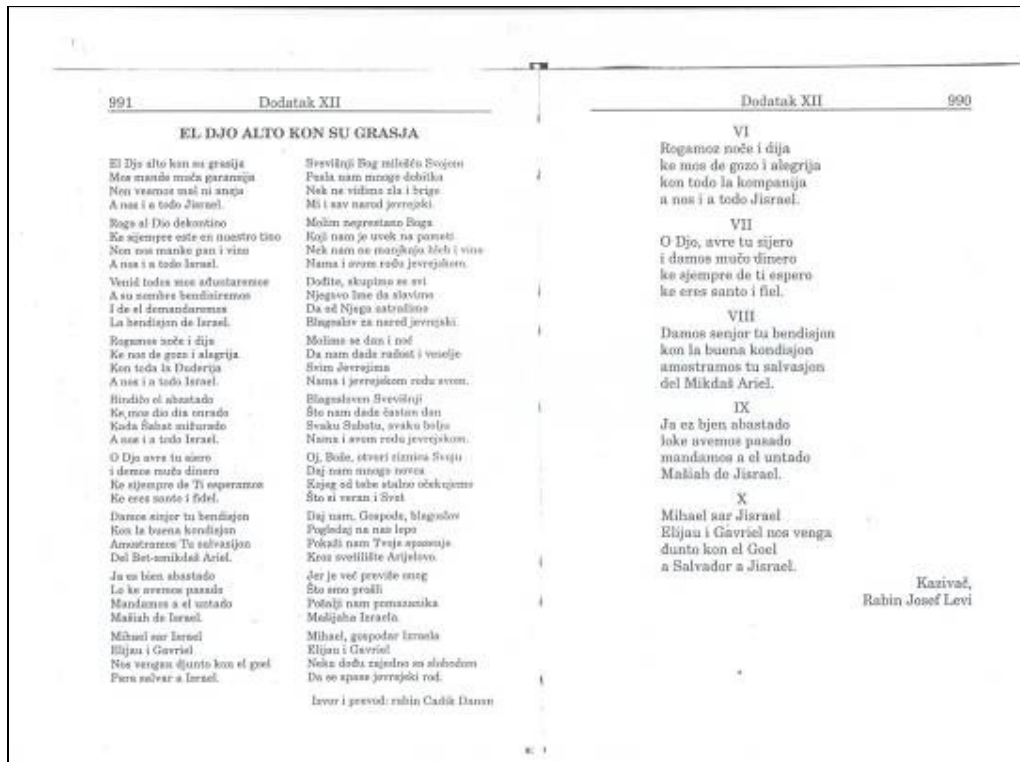

Kod sefardskih Jevreja pomenuta melodija se koristi i prilikom čitanja molitve za drugi dan Šabata (praznika Subote, koji počinje u petak izlaskom prve zvijezde) i čita se u subotu uveče, na *ladino* jeziku, jeziku kojim su govorili i govore Jevreji porijeklom iz Španije.

Ta molitva se zove **Audala**. (slika 2.)

Zbog pjevnosti i melodičnosti pomenute molitve, kod sefardskih Jevreja se ustalila upotreba pomenute melodije i u svjetovnoj pjesmi, te je tako postala melodija jedne popularne ljubavne pjesme koja se pjeva na ladinu i nosi ime „**Mi kerido, mi amado**„ (Moj voljeni, moja željo). (slika 3.)

Slika 2. Dio teksta molitve **Avdala** na ladinu i u prevodu na naš jezik

MI KERIDO, MI AMADO

(Festiva je iz Sara Jova, prepjev poznate pesme
 "Kad ja pođoh na Šembohu")

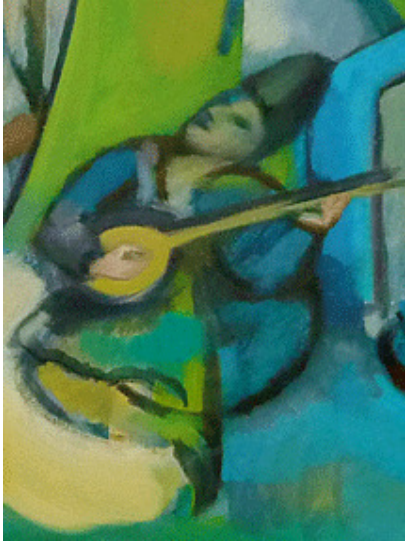
Ave no vramos

MI kerido, mi amado
 ke nos avemos pasado
 mi kerido, mi amado
 ke nos avemos pasado
 ke nos avemos pasado
 ke nos avemos pasado

Moj voljeni, moja željo
 ko zna gdje si sada ti,
 moj voljeni, moja željo
 da mi te je videti.

Moj voljeni, moja željo,
 ni si mogo čuo sam,
 moj voljeni, moja željo
 za tobom venam kon svet.

Slika 3. Note i tekst na ladinu pjesme „**Mi kerido, mi amado**“ i u prevodu na naš jezik

Nesumljivo je da je ova, među Jevrejima veoma popularna i često pjevana pjesma, sa pjevnom i romantičnom melodijom, mogla ostaviti traga na sredinu u kojoj su Jevreji iz Španije našli svoj novi dom, i da je vremenom mogla poslužiti anonimnom autoru za melodiju, među sarajlijama tako popularne pjesme...“Kad ja pođoh na Bembašu“.

* * *

Autor teksta i izbor slika: Aron Albahari